

Retningslinjer for utvikling/etablering og vedlikehold av klatreruter og klatrefelt¹

Utarbeidet av de store klatreklubbene innen rute/feltutvikling og vedlikehold på Østlandet

Generelt

1. All klatring skjer på eget ansvar. Klatreren må selv sørge for å ha nødvendig utstyr og ferdigheter for sikker klatring. At en rute er rensket/boltet fritar ikke klatreren fra ansvaret for selv å vurdere sikringer, fjellkvalitet og annen risiko. Klatring er og blir en risikosport.
2. Klubben ønsker å være førende i utvikling og vedlikehold av klatrefelt i sitt distrikt. Klubben ønsker å vektlegge en god forvaltning av klatremulighetene for å sikre tilgang for klatrere, sikker klatring, kontakt med grunneier og lokale myndigheter. Klubben ønsker en god dialog med rute kreatører i sitt distrikt og ønsker å støtte og bistå disse med bolter/toppankre og utlån av utstyr. Klubben ønsker å samarbeide med andre klubber om utvikling/vedlikehold av felt som brukes av klatrere fra flere klubber.
3. Klubben ønsker at rute kreatør skal krediteres for og ha mulighet til å navngi nye klatreruter. I de tilfeller hvor rute kreatør ikke er førstebestiger, er det rute kreatør som skal ha sitt navn tilknyttet ruta.
4. For klatreruter med faste forankringer bør det være klarlagt hvem som tar ansvar for rebolting og annet vedlikehold. Klubben ønsker å ta ansvar for dette der det er naturlig innenfor klubbens distrikt. Klubb/førerkomite ønsker å få informasjon om ruter som er etablert/gått, hva slags utstyr som eventuelt er installert og når det har skjedd.
5. Grunneieravtale bør foreligge ved all tilrettelegging av klatrefelt/klatreruter (f.eks. ved felling av trær, andre naturinngrep og ved installasjon av faste forankringer). Snakk også med grunneier om adkomst, parkering, ferdselsslitasje og eventuelt andre tema som kan forhindre eventuelle framtidige konflikter. Klatring og tilrettelegging bør aldri bli en belastning for grunneier og skal heller ikke komme i konflikt med vernebestemmelser, artsfredning eller andre viktige naturvern hensyn.

Utvikling/etablering av ruter

1. Det oppfordres til kritisk og estetisk vurdering av nye rute prosjekter. Nye ruter bør være selvstendige linjer eller åpenbare og frittstående varianter av eksisterende ruter. Klubben ønsker spesielt å bevare åpenbart fine naturlige linjer. Det bør vises stor aktsomhet ved bolting av linjer som kan sikres naturlig og slik bolting bør forankres i klubben.

---

¹ Se vedlegg for bakgrunn.

2. Rutekreatør har hevd på å gå ruta først. Et ruteprosjekt markeres gjerne med en børste/teipbit e.l. i starten av linja. Denne retten gjelder i utgangspunkt i ett år fra prosjektstart. Dersom rutekreatør fullfører ruteutviklingen innen ett år og aktivt og jevnlig prøver å gå ruta, forlenges denne retten frem til ruta er gått.
3. Ruter med blandet sikring (miksruter) er i utgangspunktet ikke ønskelig.
4. Det skal brukes diskre bolter/toppankre av beste kvalitet. I utgangspunktet anbefales limbolter.
5. Bolter plasseres for å minimere risiko for bakkefall og andre farlige fall. Spesielt viktig er plasseringen av de første 3 boltene, bolter over hyller/utspring, kortslyngas posisjon i forhold til skarpe kanter og tauets bane og friksjon gjennom sikringspunktene. Boltene plasseres slik at de gir så gode og naturlige klippeposisjoner som mulig. Rutekreatør må lære seg å sette bolter forsvarlig.
6. Bolter skal plasseres i fast fjell, minst 20 cm fra sprekker/kanter ol. og (utfra vurdering) minst 5-10 cm fra andre bolter. Fjellet bør, så godt det er mulig, renses for løs stein, mose og annen vegetasjon.
7. Toppanker lages med to uavhengige forankringer. Det utformes slik at klatrere anspores til å topptaue på egne slynger, tauet ikke tvinner seg og taufriksjonen mot fjellet blir så liten som mulig.
8. Ved rebolting skal gamle bolter kappes i plan med fjellet og bankes inn i hullet. Fyll gjerne i/over med en blanding av borrestøv/sand e.l. og lim. Dersom reboltereren mener ruta behøver vesentlig flere bolter enn opprinnelig, skal reboltereren konferere med klubben og rutekreatør (dersom vedkommende er tilgjengelig og aktiv i miljøet). Ved rebolting bør det vurderes å gjøre en full opprydding av eldre utstyr slik at feltet får en enhetlig standard og oppgradert sikkerhet.

Konflikter og konfliktløsning

Fra tid til annen oppstår det konflikt rundt bruk av faste forankringer i klubbens distrikt; f.eks. faste forankringer ønskes fjernet fra eksisterende ruter, eksisterende naturlig sikrede ruter ønskes boltet, flere bolter ønskes på boltede ruter, toppankre ønskes flyttet osv. I de fleste tilfeller kan konflikten avgjøres av klubben. Kompliserte og vanskelige tilfeller kan avgjøres i samarbeid mellom klubben og en eller flere nærliggende klatreklubber.

Klubben aksepterer ikke at andre enn rutekreatør fjerner/legger til bolter/toppankre på eksisterende ruter uten etter vedtak fra klubben. Vedkommende som ønsker en endring, henvender seg til klubben. Klubben gjør en grundig vurdering, vedtar en løsning og følger opp at vedtaket blir implementert. Dette bør skje i dialog/samarbeid med rutekreatør (dersom vedkommende er tilgjengelig og aktiv i miljøet).

Vedlegg 1: Bakgrunn

Følgende store klatreklubber på Østlandet har ønsket, og vært med på å utvikle, felles retningslinjer for etablering og vedlikehold av klatreruter og klatrefelt:

Kolsås klatreklubb
Drammen klatreklubb
Røyken og Hurum klatreklubb (initiativtager)
Fredrikstad klatreklubb
Enebakk klatreklubb
Lørenskog klatreklubb

Klubbene ønsker dette for å ivareta de eksisterende og framtidige klatremulighetene på Østlandet best mulig. Dette for å gi klatreglede for flest mulig, ivareta tilgang på klippene og ta vare på naturen og norsk friluftstradisjon.

En slik tilnærming er nødvendig på Østlandet hvor det etterhvert er mange klatrere og mange brukere av de mest populære feltene. Svært mange klipper er utviklet for klatring og det er viktig med en god forvaltning av både det som er utviklet og de klippene som det ikke er klatret på ennå.

Grunnholdningen i norsk friluftsliv er at inngrep, som gjøres for å utøve friluftsliv, utføres slik at den samlede belastningen er så skånsom som mulig. Ved etablering av klatreruter/klatrefelt blir det i de fleste tilfeller gjort inngrep i naturen der ruter renskes for jord, stein og mose, trær felles og faste forankringer installeres (toppankre og/eller borebolter).

Grunnprinsippet i norsk klatring har vært at det skal sikres med egne sikringsmidler der det er naturlig og sikkert. Dette har blitt tolket og praktisert forskjellig av ulike rute kreatører og klatreklubber. I dag er det etablert toppankre på mange naturlig sikrede ruter, og mange ruter, som kan sikres naturlig, har fått borebolter installert. Mange klatrere/rute kreatører har ikke kompetanse, utstyr eller interesse for å klatre sikkert med egne sikringsmidler. Disse ønsker boreboltsikrede ruter.

Retningslinjene bygger på Norges klatreforbund sine retningslinjer for bruk av borebolter og faste forankringer (2012).

Hver enkelt klatreklubb bør vedta retningslinjer på selvstendig grunnlag.